

Ds Hanneke Siebert

13 april 2014

Overweging bij de zesde zondag van de veertigdagen, Palmzondag. In de Hof van Getsémané. Lezing uit Matteüs 26: 36 - 46

Gemeente van Christus Jezus,

Verder dan de hof van Getsémané kunnen we niet met Jezus meegaan, deze palmzondag. Afgelopen weken volgden we Jezus op de voet door Jeruzalem. Vanaf het ogenblik dat hij op een ezel Jeruzalem binnenkwam rijden, en de mensen hem juichend binnenhaalden 'Hosanna in de Hoge voor de Zoon van David, stonden wij erbij. We waren op het tempelplein toen dat werd schoongeveegd. We zagen de pachters van de wijngaard die de knechten en de erfgenaam dood sloegen. Steeds dichterbij naderde het moment van overlevering van de Mensenzoon. We voelen het aankomen, onvermijdelijk.

We volgden Hem niet voor niets! Met meelij, met interesse, met grote aantrekkingskracht, omdat we ervoeren 'Hij is het', die onze naaktheid kleedt, die de hongerigen voedt, die ons bezoekt in de gevangenis.

Tot hiertoe zijn wij met Hem meegegaan. Tot in de Tuin van Getsémané. De duisternis is ingevallen, de menigte is in geen velden of wegen te bekennen, alleen zijn discipelen zijn er nog. En van hen neemt hij er drie terzijde: Blijf bij mij en waak me mij!

Toen we in voorbereidingsgroep van deze dienst ons over deze tekst bogen, waren we geraakt door de diepe eenzaamheid van Jezus. We voelden het alleen gelaten zijn door zijn vrienden. Ze zijn gaan slapen. En ook we voelden de momenten waarop wij dierbaar alleen gelaten hebben. Omdat we niet in staat waren hun lijden te delen. Niet in staat bij het verdriet en de eenzaamheid van een vriend stil te blijven staan. Soms omdat onze eigen agenda te gevuld was met eigen beslommingen. Soms omdat het verdriet ons te groot en te machtig was. Omdat de vlucht ervandaan eenvoudiger was, dan de confrontatie.

En we voelden ook momenten van persoonlijke verlatenheid, dat wij ons alleen gelaten voelden. Dat jouw lijden niet gedeeld kan worden. Omdat een ander niet voelt wat jij voelt, niet ervaart wat jij ervaart. Maar, soms ook, grote eenzaamheid omdat je de diepste, meest wezenlijke dingen van het leven zo moeilijk delen kunt. Dat je diepe vreugde om klein geluk niet uitgelegd krijgt. Omdat jouw geraaktheid door het evangelie geen herkenning vindt bij je kinderen, bij je partner. Het basale gevoel van eenzaamheid dat je uiteindelijk het leven alleen moet leiden.

Vanmorgen overwogen de wandelaars van de Diversitas-dienst "een weg met iemand gaan"; hoe vóór kan je met iemand meegaan?

Hoe ver kan je meegaan met iemand?

Met die vraag en dat gevoel voor ogen, moeten we toch óók onder de indruk raken van Jezus' leerlingen. Te gemakkelijk worden zij vaak veroordeeld op hun inslapen. Dénk je eens in:.... ze zijn toch maar de hele weg meegegaan. Van de intocht tot hier toe. Dat is ver. Héél ver. Drie van hen gaan zelfs nog iets verder mee. Mensen kunnen heel ver met je meegaan. Een leven lang, een vriendschap lang.

Vanuit dat besef van levenslange vriendschap en kameraadschap, bidt Jezus. Dodelijk bedroefd is hij. In deze doodsstrijd komt álles zijn. Zijn strijd voor gerechtigheid, Zijn leven voor de minsten, voor de gehandicapten, zijn niet aflatende zorg voor wie niet in staat waren het geweld te ontvluchten.

Jezus is dodelijk bedroefd. Hij overziet zijn leven en vraagt: wat is er van geworden? Wat is de steen die ik verlegd heb in de rivier op aarde?

En waar kan hij dan anders nog naar vluchten dan naar de Allerhoogste. Het uitschreeuwen en bidden tot God. "Mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan. Maar niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt."

In de diepste wanhoop val je terug op de Hulp van Hij die Hemel en Aarde gemaakt heeft, die trouw houdt tot het einde, die niet laat varen het werk van zijn handen.

Bij de Eeuwige mag je alles zeggen. Daar hoef je je niet beter, geloviger, vromer, sterker voor te doen dan je bent. Elke jammerklacht, elke schreeuw, elke vloek, iedere gedachte, dat wat je niet in woorden zeggen kunt; God hoort. Hij hóórt. Jou.

Ja, wat brengt het mij, dat hij mij hoort? Laat hij die beker vervolgens aan mij voorbijgaan? Wordt daarmee de eenzaamheid, de strijd, de zinloosheid van de moord teniet gedaan? Is het lijden daarmee weggenomen? Waarom vindt het gebed 'Laat deze drinkbeker aan mij voorbijgaan' geen gehoor?

Het gebed is tweeledig. "Als het mogelijk is, laat deze beker aan mij voorbijgaan." Een grote, actuele vraag. Een diepe smeekbede, diep verlangen.

"Maar", zo gaat Jezus verder: "niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt." Uw wil geschiedde.

We bidden het hier iedere zondag. "Laat Uw wil gedaan worden in de hemel als ook op de aarde."

Wie tot zich in laat dringen wat die woorden inhouden, verstaat waarom Jezus drie keer nodig had, die gebed te bidden. Niet mijn wil, mijn sterke verlangen, niet mijn gevoel van rechtvaardigheid en mijn menselijkheid is de norm der dingen.

Maar Uw wil. Niet mijn eigen ik hoeft de wereld en de loop van mijn leven te besturen, maar laat ruimte aan de Wil van Hij die Eeuwig is.

Dat vraágt nogal wat.

Dat vraagt om loslaten. Om overgave. Om grenzeloos vertrouwen.

Oók dat is een aanvechting. Dat is geen knop die je omzet, dat is geen weten=kennen=kunnen.

Déze lijdensweg van Jezus is geen vanzelfsprekendheid die met goddelijk gemak genomen wordt.

Het is een weg van vertwijfeling, van het niet aandurven, van niet aanvaarden van de loop van de geschiedenis.

De intense manier waarop de evangelisten de aanvechting van Jezus beschrijven, vertelt dat hij niet wist of klakkeloos aanvaarde hoe het met hem afliep. Diepe twijfel; Mijn God, mijn God, wáárom hebt gij mij verlaten.

Jezus is geen superheld, geen God die gelaten de weg volgt die voor hem lijkt uitgestippeld.

Tot driemaal toe in diepe doodsnoed uitschreeuwen: Laat het niet waar zijn!. Maar, laat niet mijn wil, maar Uw wil geschieden.

Tot drie keer toe; Omdat je er niet op durft te vertrouwen... kunt vertrouwen. Omdat het soms onmogelijk is om te vertrouwen dat er temidden van alles wat gebeurt er ook nog iets is als Gods geschiedenis... die geschiedenis van liefde sterker dan de dood.

Want als het niet waar is... dat 'liefde sterker dan de dood'... dan zou het aanvaarden van de geschiedenis niets anders zijn dan capitulatie voor de dood.

Bidden dat Uw wil geschiedde vraagt niet om de armen laten hangen, niets meer zelf doen, de kop laten hangen en maar zien wat er van komt. Overgave aan de wil van de Eeuwige vraagt geenszins dat je het heft uit handen geeft en je je willoos laat leiden door hetgeen dat komt.

Dat vraagt om terugkijken op wat geweest is, wat gebeurt is, waar je gekomen bent. Is aanvaarden dat je bent waar je bent, dat je staat waar je staat. Zoals iemand bij de begrafenis van zijn meest dierbare uitsprak: "Het is zoals het is. En zo is het".

Dat is je leven overzien en je realiseren dat het land waar je niet geboren bent, wél jouw land geworden is. Dat de mensen wier taal jij hebt moeten leren spreken, wél jouw mensen geworden zijn. Dat je dáár thuis hoort. Tot het einde toe.

En dán kun je zeggen: "Sta op, laten we gaan..." We gaan, op eigen benen, rechtop en oprecht.

Dan mag je ervaren dat, waar mensen niet langer met je mee kúnnen gaan, je met God mag gaan. Dat in 'alle door mens-verlatenheid' God naast jou staat. Dat Hij met je gaat. Tot het einde... tot het einde. Pasen tegemoet.

Amen.